

Niður við Fjallbrúð- ur — okur stovna nýtt felag — Jákup skal vera formaður!

Trýstið á flakavinnurnar var so stórt, at sjálvst nevndarlimir koyrdu merkir í kassarnar. Nakrar hava fingið boð um ikki at vísa seg aftur, um tær ikki koyra merkir í kassarnar. Svartasta blað í Vágs arbeidarasøgu, sigur gamal fakfelagsmaður

Niður við Føroya Arbeidarafelag! Niður við Fjallbrúður! Niður við Framtíðini. Upp við Jákupi. Okur stovna nýtt felag. Og tú Jákup skalt sleppa at vera limur ja formaður!

Soleiðis ljóðar stríð arbeidaranna í 1983. Soleiðis ljóðaði tað á Polarfrost hósadagin, eftir at stjórin á flakavirkjunum, Polarfrost, hevði hildið fund fyri afturlætsum hurðum.

Á fundinum hótti hann við at steigja virkið. Hann skuldi selja alt, og fara til Kanada, tí nú orkaði hann ikki meira.

Um merkini segði hann, at hann legði einki í, um tær ikki koyrdu tær í. Tær, sum ikki koyrdu merkir í, skuldu bara koyrast til húsa.

Annars skal hann eisini hava sagt, at leiðslan brúkti ikki merkini fyri at skunda undir nakran.

— Men tað er tað reina tvælt. Tað einasta merkini gera er at skapa klandur. Øll sum hava arbeitt á Polarfrost kenna orðini »Fær til helvitisogarbeid«, sigur ein flakavinnmaður við Sosialin. Ein sum ikki tordi annað enn at leggja merki í fiskabakkarnar.

Nakrar lótu vera

Tá fólkíð á Polarfrost kom til arbeidis eftir fundin í Framtíðini, lótu tær fyrstu flakavinnurnar, sum fóru at skera, vera við at koyra merkir í. Nógvar stóðu tá framvegis í ganginum og tosaðu við virkisegarnar, Jákup Joensen.

Men tá fleiri komu inn, fór ein runt til øll borðini og bað fólk koyra merkir í.

Og so við og við koyrdu tær flestu merkir í, men nakrar lótu vera.

Men mannfólkin, sum á arbeidarafelagsfundinum um morgunin høvdu samtykt at stuðla flakavinnunum fullt út, lögdu sitt arbeidi niður.

Við 10-tíðina var fundur í matarhøllini. Tað var á hesum fundinum, at Jákup Joensen m.a. segði, at hetta var ikki ráð til, og bað fólkíð velja millum seg, flakavirkið, ella felagið, Fjallbrúður.

Somuleiðis hava vit fingið upplýst, at hann skal hava sagt, at tað var ikki neyðugt við felagnum, og reisti spurningin um at stovna eitt nýtt felag.

Og tá var tað at hann fekk tilboð um at vera limur. Ja, formaður. Eisini ljóðar, at hann lovaði teimum fullan stuðul, um tær gjørdu nýtt felag. Soleiðis ljóðaðu tíðindini úr Vági hóskevið og friggjamorgunin.

Ikki vísa seg aftur

Men tíðindini siga eisini, at Jákup Joensen persónliga hevur ringt til tær flakavinnurnar, ið ikki lögdu merki í kassarnar.

Tær hava fingið at vita, at leggja tær ikki merki í fiskabakkarnar mánamorgunin, skulu tær ikki koma til arbeidis aftur!

Og hvat gera fólk so, tá einki arbeispláss er?

— Vit hava einki annað arbeispláss at fara til, sigur ein flakavinnmaður við Sosialin, so vit noyðast nokk at byta í tað »súra eplið«.

Hvussu nógv konufólk eru uppringd av stjóranum á Polarfrost, er ikki heilt greitt. Telni 10 og fimt hava ljóðað. Einar 10 lögdu ikki merki í. Men eisini ljóðar, at hann

hevur bara ringt til tær fimt. Vit hava roynt at ringt til Polarfrost, men eru ikki komin igjøgnum.

Mannfólkin, sum lögdu arbeidið niður, vórðu eisini bidnir um at fara til húsa: »Stemplið, stemplið, far heim, far heim, far heim«. Vóru boðini teir fingið, tá roynt var at mana til semju, um ikki at koyra merki, til meginfelaginu høvdu funnið eina semju.

Sum vit hava skilt, hevur virkisleiðslan á Polarfrost ikki ringt til hesar um ikki at koma aftur.

Nevndarlimir lupu frá egnari samtykt

Úr Vági frættist, at trýstið á arbeisfólkið var so hart, at sjálvst nevndarlimir í Fjallbrúður, sum høvdu gjørt og undirskrivað fundarsamtyktina um morgunin, lögdu merki í kassarnar.

— Hvussu skal tað tá vera, sigur ein arbeisformaður við Sosialin.

Á fundinum sum bæði Arbeidskvinnufelagið Fjallbrúður og Arbeidsmannafelagið Framtíðin kallaðu saman til í Framtíðini hósamorgunin, var henda fundarsamtyktin gjord:

Fundarsamtykt

»Í samband við at FA hevur lýst limum sínum bann at taka arbeidi upp, um virkisleiðslan krevur, at merkini verða nýtt, vilja vit heita á limirnar í Fjallbrúður og Framtíðini um at fylgja hesum boðum:

Rætturin er á arbeidarans síðu í hesum máli, bæði juridiskt og fakliga, so ongum nýtist vera íiva um at fylgja boðum FA's. Ein og hvør sum tekur upp á seg niðurlagt

arbeidi, t.v.s. nýta merkini, kemur sær í klotur við fakfelaginu og verða úti-hýst úr teimum og missa rættin til at arbeida framveir. Ein og hvør sum noktar at nýta merkini kann gera hetta rissikofritt, meðan tær, ið taka niðurlagda arbeidið upp, koma at standa eftir við skommuni sum svikjarar, tí hvørt gramm, sum skorið verður við merkjum í verður bannað limum Framtíðarinnar at víðgera víðari.

Gerid tykkum greitt, at um nakar setur seg so lágt at gera móti boðum FA's, steðgar arbeidið hóast alt tí ongum mannfólki er loyvt at taka arbeidið upp.

Soleiðis ljóðaði fundarsamtyktin, sum kallaðist: »Aheitan til arbeisfólkið á Polarfrost frá nevndunum í Fjallbrúður og Framtíðini«.

Soleiðis eisini við kontantinum

— Hetta er harmiligt, men soleiðis var tað eisini, tá stríðst var fyri »kontantinum«. Tá vóru tað eisini nøkur, sum hildu við reiðarunum og keypmönnum. Men tá tær fingi kontanta lønugtjaldan, tóku tær móti pengunum.

— Undirbróttig hava vit arbeisfólk altíð verið. Tá á hevur staðið, hava vit ikki staðið saman, men aftaná grenja fólk um alt. Men hvør hevur skyldina. Tær sjálvi, sigur ein vágbingur.

Svartasta blað í Vágs søgu

Og ein annar eldri fakfelagsmaður í Vági skýrir hendingina hósadagin fyri »Svartasta blað í Vágs søgu«!

FAG stevnt FA

Sakarkrivið samsvarar ikki heilt við bannið

Føroya Arbeidsgevarafelag hevur stevnt Føroya Arbeidarafelag í samband við »merkjamálið«.

Arbeidsgevararnir krevja, at FA verður dømt at víðgera, at bannið, sum saksókti hevur sett limum sínum imóti at leggja merki í fiskabakkarnar á flakavirkjunum er ólógligt.

Harafurtar verður lagt afturat í sakarkravinum, at fyrivarni verður tikið um at víðka sakarkrivið undir málsviðgerðini til eisini at fevna um endurgjaldskrav móti saksókta fyri peningaligan miss, sum stendst av hesum ólógliga tiltaki.

Arbeidsgevararnir:

Nyttar einki at tosa um hesi víðurskiptini

Í einum brævi til Føroya Arbeidarafelag sigur Føroya Arbeidsgevarafelag, at stigidið hjá FA er eitt óvanligt og eitt ólógligt stig.

— Hetta er eftir okkara hugsan ikki bert eitt óvanligt stig men eisini eitt ólógligt stig, tí hervið blanda tit tykkum beinleiðis uppi rættin hjá arbeidsgevarunum til at fyriskipa arbeidið á arbeisplássinum.

— At tað er galdandi rættur, at fyriskipan av arbeidinum og fyrstilan av arbeisplássinum liggur í hondum arbeidsgevarans, kann tað eftir okkara metan als ikki verða nakar sum helst ivi um.

— Sum tit vilja minnast, so høvdu tit hetta mál framtíð sum eitt krav við sáttmálingingarnar bæði seinast og næstseinast, men varð tað í báðum ferum tikið av aftur borðinum.

Somikið meira óskiljandi er tað fyri okkum, at tit nú í sjálvari sáttmálaperioduni, t.v.s. meðan arbeidsfriður skal ráða, taka málið í egna hond og einsidugt lýsa merkjanýtisluna í bann.

— Hetta fara vit ikki at lata okkum lynda, og at hetta ikki fer at

Fyrirpartin í gjár hevði FA ikki fingið stevningina. FA-formaðurin, Ingeborg Vinther, kundi tí ikki gera nakara viðmerkingar til hana.

Men rættuligt samsvar er ikki millum sakarkrivið og bannið hjá FA.

Í lýsingini setir FA forboð móti at leggja merki í til einstaklinga skráseting, meðan sakarkrivið bert sigur bann móti at leggja merki í fiskabakkarnar.

FA hevur sambært lýsingini ikki sett bann móti at leggja merki sum so i, men móti einstaklinga skráseting.

bera til, eiga tit eisini at duga at skilja, siga arbeidsgevararnir.

Viðari siga tær, at undir sáttmálingingunum í vár fekk merkjamálið eina skelliga og drúgvu víðgerð, og er tað vert at merkja sær, at kravið av FA varð slept, so seint sum aftaná, at sáttmálin var undirskrivaður við tað, at FA tá hevði hetta sum eitt fyrirvarni.

— Tá so er, eru vit bangnir fyri at lítið nyttar at seta seg aftur við borðið fyri at tosa um víðurskiptini, men kortini skulu tit vita, at Føroya Arbeidsgevarafelag altíð er til reiðar at tosa um tær ósemjur, sum eru parianna millum, og halda vit, at hetta eisini eigur at verða roynt í hesum fori.

— Vit skulu tá beinanvegin gera vart við, at vit koma at taka fyrirvarni á einhvøra hátt yvirfyri tykkara felag orsakað av ólógligu framferð tykkara.

Vit fara at skoyta uppi, at tað er okkara vón, at hetta okkara bræv hevur tá ávirkan, at bannið beinanvegin verður afturtikið, siga arbeidsgevararnir at enda.